

راهکارهای قرآن برای حرکت براساس اعتدال در خانواده

اعتدال در خانواده جامعه متعادل جامعه‌ای است که خانواده در آن به بلوغ و اعتدال رسیده باشد؛ در چنین خانواده‌ای هریک از اجزا بر نقش و تکالیف اخلاقی و عرفی خود واقف هستند ...

اعتدال در خانواده جامعه متعادل جامعه‌ای است که خانواده در آن به بلوغ و اعتدال رسیده باشد؛ در چنین خانواده‌ای هریک از اجزا بر نقش و تکالیف اخلاقی و عرفی خود واقف هستند و هرگز از مسیر تعادل و معروف خارج نخواهند کرد؛ قرآن کریم راهکارهای فراوانی برای ساخت چنین خانواده‌ای دارد.

راهکارهای قرآنی برای جلوگیری از آسیب در خانواده‌ها به گزارش‌ها، موضوع آسیب‌های اجتماعی به ویژه آسیب‌های مربوط به حوزه خانواده، یکی از مسائل بسیار مهمی است که امروزه گریبان‌گیر بسیاری از خانواده‌ها شده است. بررسی و واکاوی این موضوع و نیز ارائه راهکارهای برون‌رفت از این وضعیت در شرایط کنونی کشور که مورد توجه شدید رسانه‌های وابسته به استکبار جهانی قرار دارد، از ضروریات فعالیت‌های اجتماعی و فرهنگی است.

امروزه متأسفانه شرایطی به وجود آمده است که عنصر خانواده روز به روز به سمت کوچک‌تر و محصور شدن است و باید برای آن چاره‌ای اندیشید. شاید یکی از علل این موضوع، فراموشی تأکیدات خداوند متعال در قرآن و نیز سفارشات اهل بیت(ع) در زمینه شکل‌گیری خانواده و نحوه تداوم مسیر زندگی باشد.

از بین رفتن سنت‌های اجتماعی در تشکیل خانواده نیز موضوع دیگری است که به پیدایش و رشد آسیب‌های خانوادگی کمک کرده است. از دیگر سو، هجوم گسترده رسانه‌ای که با زرق و برق‌های مادی آمیخته شده و از طریق وسایل مختلف ارتباط جمعی همچون ماهواره‌ها، فضای مجازی و ... به نوجوانان و جوانان انتقال داده می‌شود نیز از عوامل تغییر سبک زندگی است و موجب آسیب‌های فراوان در حوزه خانواده و به صورت گسترده‌تر در سطح جامعه می‌شود.

ازدیاد آمار طلاق در کشور، میل به تشکیل خانواده بدون رعایت موازین شرعی و عرفی، اشتیاق به ورود به زندگی به سبک غربی و ...، همگی نشان از قدم گذاشتن در راهی است که منجر به نابودی بنیان خانواده در جامعه خواهد شد، آن هم جامعه‌ای که از قرن‌ها پیش شعائر دینی و سنت‌های قدیمی فراوانی برای استحکام شالوده خانواده داشته و حتی الگوی بسیاری از جوامع نیز بوده است.

رعایت اصل اعتدال در خانواده

حجت‌الاسلام والمسلمین محمدرضا مصطفی‌پور، عضو هیئت علمی دانشگاه خوارزمی در گفت‌وگو با ایکن، در رابطه با موضوع آسیب‌های اجتماعی موجود در کشور به ویژه معضلات مربوط به حوزه خانواده، اظهار کرد: یکی از اصول مهمی که باید بر تشکیل و تداوم مسیر زندگی خانواده‌ها حاکم باشد، اصل اعتدال است. اصل اعتدال در خانواده بدان معناست که تمامی اجزای خانواده به درستی و در مسیر کمال حرکت کند.

راهکارهای قرآنی برای جلوگیری از آسیب در خانواده

وی با بیان اینکه اگر هر کدام از اجزای تشکیل‌دهنده یک خانواده که شامل مرد، زن و فرزندان می‌شود، در مسیر صحیح حرکت نکند، خانواده دچار آسیب خواهد شد، گفت: خانواده در عرف اجتماعی ما دارای مفهوم گسترده‌ای است که متأسفانه این مفهوم امروز به واسطه انحرافات که در شالوده برخی خانواده‌ها ایجاد شده، رو به افول گذاشته است. شاهد این مسئله نیز علاقه برخی افراد به ایجاد زندگی‌های تک‌نفره، زندگی با حیوانات و ... است.

مصطفی‌پور ادامه داد: از آنجا که دین مسئله‌ای فطری است، محور اصلی و جان‌مایه خانواده نیز فطرت است، یعنی در

این راستا کششی به لحاظ تکوینی و الهی بین مرد و زن به وجود می آید که ایشان را وادار به تشکیل خانواده می کند. البته این میل و کشش صرفاً مربوط به مسئله جنسی نیست، بلکه بنا به فطرت انسان ها کششی به سمت کمال است.

عضو هیئت علمی دانشگاه خوارزمی بیان کرد: خداوند متعال در سوره مبارکه روم می فرماید «وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً؛ و از نشانه های او اینکه از (نوع) خودتان همسرانی برای شما آفرید تا بدان ها آرام گیرید و میانتان دوستی و رحمت نهاد». با توجه به این آیه کریمه، خداوند زن و مرد را که از یک نوع هستند، برای آرامش یکدیگر قرار داده است. پس کسانی که به دنبال به دست آوردن آرامش از راه های دیگر همچون زندگی با حیوانات و ... هستند، هرگز به آرامش حقیقی دست پیدا نمی کنند.

ضرورت تشکیل خانواده متعادل و متعالی

وی تصریح کرد: طبق فرمایشات الهی در آیات نورانی قرآن کریم، زن و مرد باید یکدیگر را به شکل آیات و نشانه های الهی در نظر گیرند که اگر چنین تصویری در بین زن و مرد به وجود آید، نه تنها زمینه تشکیل خانواده ای متعادل در میان ایشان فراهم می شود، بلکه شالوده ایجاد خانواده ای متعالی نیز برای آن ها فراهم خواهد شد.

مصطفی پور افزود: چنانچه خانواده ها براساس اهداف عالی ای که خداوند متعال برای آن ها در نظر گرفته، استوار باشند، یعنی زن و مرد به یکدیگر به منزله آیات الهی و وسیله ای برای رسیدن به تکامل بنگرند، خداوند نیز رحمت و مؤدت بین یکدیگر را به ایشان هدیه می دهد. چنین خانواده ای به هیچ وجه دچار آسیب و معضلات اجتماعی نخواهد شد.

وی در ادامه تصریح کرد: طبق آموزه های دینی، زن و مرد برای تشکیل خانواده باید سه موضوع بسیار مهم اصالت خانوادگی، تقوا و اخلاق را در نظر گیرند و به ویژه نسبت به موضوع رعایت حقوق یکدیگر و اخلاق حساس باشند تا در آینده دچار مشکلات و آسیب های اجتماعی نشوند. اگر این اتفاق رخ دهد، این خانواده حتماً در مسیر تعادل و چه بسا تعالی حرکت می کند. اما اگر این آموزه ها برای تشکیل خانواده در نظر گرفته نشود، خانواده دچار آسیب شده و به سوی تزلزل و چه بسا فروپاشی پیش خواهد رفت.

مصطفی پور با بیان اینکه متأسفانه یکی از معضلات امروز جامعه ما مسئله طلاق و متارکه است، اظهار کرد: همانطور که اشاره شد، چنانچه در موضوع تشکیل خانواده به اصول اساسی و مورد تأکید قرآن کریم و بزرگان دین توجه نشود و تنها با توجه به معیارهای مادی و سبک زندگی غربی نسبت به ایجاد آن اقدام شود، این خانواده به سمت تزلزل و یا احیاناً تلاشی شدن حرکت می کند و اگر اعضای خانواده نتوانند در نهایت مسائل خود را حل کنند، به سمت جدایی و طلاق پیش خواهند رفت که این جدایی نیز خود موجب ایجاد آسیب های فراوانی برای اعضای خانواده خواهد شد.

رابطه زوجین براساس معروف باشد

این عضو هیئت علمی دانشگاه خوارزمی، تصریح کرد: یکی از تعابیری که قرآن کریم در مورد موضوع تحکیم خانواده و آسیب زدایی از آن به کار می برد، این است که زن و مرد باید لباس یکدیگر باشند! «هَنْ لِبَاسٍ لَكُمْ وَأَنْتُمْ لِبَاسٌ لَهُنَّ». منظور از لباس این است که زن و مرد باید در سرد و گرم روزگار لباس یکدیگر بوده و معایب هم را ببوشانند.

وی در ادامه با اشاره به فرازی از آیات قرآن کریم که می فرماید «وَعَاشِرُوهُنَّ يَالْمَعْرُوفِ»؛ «و با آن ها به شایستگی رفتار کنید»، بیان کرد: رابطه زوجین در خانواده باید براساس معروف یعنی خیر شناخته شده باشد که اگر اینطور باشد، حتماً موجبات تحکیم بنیان و شالوده خانواده فراهم خواهد شد.

مصطفی پور در پایان اظهار کرد: قرآن کریم راهکارهای فراوانی برای تحکیم بنیان خانواده از بدو تشکیل تا تداوم مسیر زندگی برای رسیدن به کمال و تعالی ارائه داده است. یکی از تعابیر قرآنی در این زمینه، تعبیر «يُؤَقِّقُ اللَّهُ بَيْنَهُمَا؛ خدا میان آن دو سازگاری خواهد داد» است که چنانچه زن و مرد بنای استحکام خانواده براساس حرکت در راه کمال داشته باشند، خداوند متعال بین ایشان سازگاری و تفاهم ایجاد می کند.